



ЄВРОПЕЙСЬКА МЕДИЧНА ШКОЛА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішенням вченої ради

від «02» квітня 2026

(протокол № 1)

Голова вченої ради Європейської
медичної школи

Олег ВОВК



ВВЕДЕНЮ В ДІЮ

Наказом ректора Європейської
медичної школи

від «02» квітня 2026 № 14/26-ОД

ПОЛОЖЕННЯ ПРО ВИЯВЛЕННЯ ТА ЗАПОБІГАННЯ АКАДЕМІЧНОГО ПЛАГІАТУ В ЄВРОПЕЙСЬКІЙ МЕДИЧНІЙ ШКОЛІ

ЗМІСТ

I	Загальні положення	3
II	Основні терміни та визначення	3
III	Ознаки академічного плагіату	4
IV	Види робіт, які підлягають перевірці на ознаки академічного плагіату, та вимоги до них	5
V	Технологічне забезпечення перевірки текстових робіт на предмет збігів / ідентичності / схожості	6
VI	Організаційне забезпечення перевірки текстових робіт на предмет збігів / ідентичності / схожості	6
VII	Процедура перевірки на академічний плагіат в Європейській медичній школі	7
VIII	Порядок подання апеляції та її розгляд	8
IX	Політика запобігання проявам академічного плагіату в Європейській медичній школі	9
	Додатки	10

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Це Положення про виявлення та запобігання академічному плагіату в Європейській медичній школі (далі – Положення) створено відповідно до законів України, які регулюють освіту, вищу освіту, академічну доброчесність, авторське право, а також до вимог Міністерства освіти і науки України, Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, Статуту та інших внутрішніх документів Європейської медичної школи (далі – ЄМШ).

1.2. **Мета цього Положення** – забезпечити чесність та справедливість в освіті й науці, сприяти формуванню академічної культури, а також підтримати якісне навчання та дослідження без порушень.

1.3. Основні завдання Положення:

- Визначити, як виявляти випадки академічного плагіату в роботах студентів, викладачів, аспірантів та дослідників;
- Навчити правильно використовувати джерела інформації, робити посилання та уникати плагіату;
- Заохочувати повагу до авторських прав та результатів інтелектуальної праці інших;
- Підтримувати розвиток індивідуального підходу до написання робіт та самостійності студентів;
- Посилити заходи, які допомагають запобігти недоброчесним практикам у навчанні, науці та дослідницькій діяльності.

1.4. Під час підготовки цього Положення були вивчені кращі практики українських та закордонних університетів, а також рекомендації міжнародних організацій у сфері академічної доброчесності.

1.5. Це Положення є частиною системи внутрішнього забезпечення якості освіти в ЄМШ. Воно використовується разом з іншими нормативними документами і не суперечить чинному законодавству України.

II. ОСНОВНІ ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ

Визначення термінів подано в адаптованій формі для кращого розуміння учасниками освітнього процесу. У випадках, коли це необхідно, офіційні формулювання відповідно до чинного законодавства України, наведені у додатку.

Автор – фізична особа, яка своєю працею створила академічний твір (його частину) чи навчальну роботу (її частину).

Академічний плагіат – це оприлюднення (частково або повністю) наукового (творчого) результату, отриманого іншою особою (іншими особами), як результату власної академічної діяльності та/або відтворення в академічному творі чи навчальній роботі (частково або повністю) раніше оприлюдненого (опублікованого) твору (навчальної роботи) іншого автора (інших авторів) без посилання на відповідне джерело інформації та/або його (її) автора (авторів) (за наявності інформації про автора/авторів), та/або оприлюднення в академічному творі (навчальній роботі) перекладу іншомовного твору (його частини) без зазначення автора (авторів) перекладеного твору.

Компіляція – це коли текст створюється шляхом простого копіювання шматків із різних джерел з мінімальними змінами і без глибокого розуміння теми. Іноді такі тексти мають посилання на джерела, але виглядають як складений пазл з чужих думок.

Оприлюднення – це коли твір стає доступним публіці, наприклад, публікується на сайті, в Інтернеті, в журналі, тощо.

Опублікування твору – розповсюдження твору в будь-який спосіб: публікація у журналі, на вебсайті, розміщення в електронній базі або передача іншим людям.

Оригінальність твору – це ознака того, що робота створена саме вами, з урахуванням ваших ідей, аналізу, структури та оформлення.

Парафраза – переказ чужого тексту або ідей своїми словами. Навіть у такому разі потрібно вказати автора чи джерело, звідки взята думка.

Самоплагіат – це оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів без зазначення інформації про джерело попереднього оприлюднення.

Твір – це будь-який результат наукової, навчальної чи методичної діяльності: монографія, стаття, підручник, курсова або дипломна робота, дисертація тощо, незалежно від того, у паперовій чи електронній формі.

Унікальність твору – це показник, що відображає, наскільки текст є оригінальним і не має збігів з іншими джерелами. ЄМШ визначає допустимий рівень збігів згідно з внутрішніми правилами.

Цитата – це дослівний уривок з іншого джерела, який використовується у вашій роботі. Завжди потрібно правильно вказувати, хто є автором цитати та звідки вона взята.

III. ОЗНАКИ АКАДЕМІЧНОГО ПЛАГІАТУ

3.1. **Академічний плагіат** – це порушення академічної доброчесності, коли хтось використовує чужу роботу, ідеї чи тексти як свої без належного посилання на джерело. Основні приклади плагіату:

- **Копіювання тексту без посилання на автора** – навіть одне слово, якщо воно має унікальне значення.

- **Використання фактів, формул, ідей чи даних без згадки, звідки ця інформація** (окрім загальновідомих фактів).

- **Перефразування тексту** зі збереженням суті, але без вказівки джерела.

- **"Мозаїчний плагіат"** – копіювання частин з різних джерел без посилань, щоб створити ілюзію оригінальності.

- **Подання чужої роботи за свою** – якщо роботу написав хтось інший (на замовлення або як "допомога").

- **Використання шаблонів, презентацій чи текстів** з мінімальними змінами без зазначення автора.

- **Переклад чужого тексту** з іншої мови без посилання на оригінал.

- **Запозичення ідеї чи думки** з іншого джерела без вказання авторства.

- **Неправильне цитування** – наприклад, відсутні лапки, неправильне або фальшиве посилання.

Ці правила стосуються не лише письмових текстів, але й **графіки, зображень, відео, аудіо, презентацій**, тобто всього, що може бути результатом чужої творчості.

3.2. **Самоплагіат** – це теж порушення. Він виникає, коли студент або викладач подає вже раніше використану і оцінену роботу (або її частину) ще раз як нову, без зазначення цього факту.

- Наприклад, якщо ви подаєте ту ж саму курсову на інший предмет — це самоплагіат.
- Якщо ви використовуєте шматки тексту з уже опублікованої статті – потрібно це зазначити.

Перед повторним використанням будь-якого власного матеріалу обов'язково потрібно отримати дозвіл викладача та зазначити, що саме ви використали повторно.

IV. ВИДИ РОБІТ, ЯКІ ПІДЛЯГАЮТЬ ПЕРЕВІРЦІ НА ПЛАГІАТ, ТА ВИМОГИ ДО НИХ

4.1. Які роботи перевіряються?

В ЄМШ на наявність академічного плагіату перевіряються такі види робіт:

4.1.1. Академічні роботи студентів:

- есе, реферати, звіти (повністю або вибірково — за рішенням кафедри);
- курсові роботи;
- дипломні та магістерські кваліфікаційні роботи;
- дисертації (на етапі підготовки до захисту чи подання до спецради, редакційної колегії або кафедри).

4.1.2. Наукові роботи:

- статті, тези конференцій — перед поданням до наукових журналів чи конференцій;
- матеріали, підготовлені для заходів з безперервного професійного розвитку;
- наукові звіти;
- конкурсні наукові роботи студентів.

4.1.3. Науково-методичні роботи:

- робочі програми, силабуси;
- підручники, посібники, монографії та інші навчальні/методичні матеріали, які містять авторський текст і мають бути рекомендовані Вченою радою ЄМШ, включно з електронними версіями.

4.2. Вимоги до оформлення та подання робіт

4.2.1. Загальні правила:

- Робота має бути написана самостійно (з науковим керівником — якщо це передбачено).
- Оформлення має відповідати стандартам
- Усі посилання повинні бути оформлені згідно з ДСТУ 8302:2015.
- Цитати потрібно виділяти лапками ("...", «...», "...").
- Посилання в тексті мають бути в квадратних дужках: [1].

4.2.2. Як подається робота на перевірку?

- Остаточну версію роботи (погоджену з керівником) потрібно подати на кафедру, до редакції чи спецради — у **електронному вигляді** (а також роздруковану версію, якщо потрібно).
- До роботи додається **заява про самостійність її виконання** та відповідність друкованої й електронної версій (форма — у додатку 1).

- У систему для перевірки завантажується весь текст — від першої сторінки до останнього джерела у списку літератури. Додатки не перевіряються.
- Формати файлів:
 - текст: .doc або .docx;
 - ілюстрації (фото, схеми, таблиці): .jpeg.

V. ТЕХНОЛОГІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПЕРЕВІРКИ ТЕКСТОВИХ РОБІТ НА ПРЕДМЕТ ЗБІГІВ / ІДЕНТИЧНОСТІ / СХОЖОСТІ

5.1. Який програмний засіб використовує ІЕУ?

Для перевірки письмових робіт на плагіат в ЄМШ використовується сучасна онлайн-система **StrikePlagiarism** (офіційний сайт: <https://strikeplagiarism.com/en/>).

Ця система:

- має зручний і зрозумілий інтерфейс;
- швидко й ефективно виявляє плагіат або спроби його приховати;
- перевіряє тексти за великою кількістю баз даних, наукових репозитаріїв та пошукових систем;
- виявляє приховані маніпуляції з текстом (наприклад, підміна літер іншими символами);
- інтегрується з освітніми онлайн-платформами (LMS);
- гарантує безпеку та конфіденційність даних;
- автоматично розпізнає цитати та посилання;
- підтримує перевірку текстів різними мовами.

5.2. Чи можна використовувати інші програми?

Так, для самоперевірки студентських робіт також дозволяється використовувати програми, що є у вільному доступі (**крім тих, які належать розробникам з країни-агресора**).

VI. ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПЕРЕВІРКИ ТЕКСТОВИХ РОБІТ НА ПРЕДМЕТ ЗБІГІВ / ІДЕНТИЧНОСТІ / СХОЖОСТІ

6.1. Хто відповідає за систему перевірки?

Для роботи з програмою **StrikePlagiarism** в ЄМШ призначаються **відповідальні особи (адміністратори)**. Основним адміністратором є **співробітник бібліотеки**, призначений наказом ректора за поданням директора бібліотеки.

6.2. Що, якщо обсяг роботи зростає?

Якщо потрібно більше адміністраторів для перевірок, директор бібліотеки може подати ректорату пропозицію про їхнє додаткове призначення. У такому випадку до відповідного положення будуть внесені зміни.

6.3. Хто допомагає адміністратору?

Щоб процес перевірки робіт на плагіат був організований якісно, у кожному підрозділі призначаються **відповідальні особи**, які координують перевірку:

- **На кафедрах** – уповноважені викладачі слідкують за тим, щоб курсові, дипломні, кваліфікаційні та інші роботи студентів і викладачів проходили перевірку.
- **У спеціалізованих вчених радах** – наукові керівники або уповноважені особи відповідають за перевірку дисертацій.

- У редакціях журналів і збірників – відповідальні члени редакційної колегії організують перевірку статей, тез та матеріалів конференцій.

VII. ПРОЦЕДУРА ПЕРЕВІРКИ НА АКАДЕМІЧНИЙ ПЛАГІАТ В ЄВРОПЕЙСЬКІЙ МЕДИЧНІЙ ШКОЛІ

7.1 Загальні принципи перевірки

• Усі письмові роботи студентів і співробітників перевіряються в системі StrikePlagiarism, яка перевіряє за базами Інтернету та бібліотек.

• Робота вважається **оригінальною**, якщо вона не містить плагіату або неправомірних запозичень без посилань. Вимоги до унікальності і рівня цитування залежать від типу роботи і прописані у методичних рекомендаціях.

• **Кількість перевірок обмежується до 3 разів.** Якщо після третьої перевірки виявлено плагіат — цим займається **Комісія з питань етики та академічної доброчесності.**

• У виняткових випадках (технічна помилка, форс-мажор, заява автора) дозволяється додаткова перевірка – за погодженням із керівництвом.

7.2 Як перевіряються курсові та дипломні роботи?

1. **За 30 днів до захисту** (але не пізніше ніж за 7 робочих днів), кафедра надсилає електронні версії робіт адміністратору StrikePlagiarism.

2. **Адміністратор завантажує роботи у систему** максимум за 48 годин (робочого часу). У разі технічних збоїв – у перший доступний день.

3. **Перша перевірка – безкоштовна.** Повторні перевірки оплачуються автором роботи (за потреби).

4. **Система формує звіт подібності** – його передають науковому керівнику для аналізу.

5. **Якщо звіт показує допустимий рівень збігів**, робота вважається перевіреною. Можна допускати до захисту.

6. Якщо в роботі виявлені проблеми (неоформлені посилання, надмірне цитування тощо), **робота повертається автору на доопрацювання.** Повторне подання — після внесення змін.

7. Автор може отримати повну PDF-версію звіту за письмовим запитом на кафедрі.

8. **У разі незгоди з результатом**, автор має право подати апеляцію впродовж 3 робочих днів. Як подати апеляцію — описано в окремому розділі цього положення.

7.3. Як перевіряються дисертаційні роботи

1. Студент надсилає електронну версію своєї дисертації науковому керівнику для попереднього перегляду перед захистом.

2. Керівник передає роботу адміністратору системи StrikePlagiarism для перевірки.

3. Адміністратор завантажує текст у систему для перевірки на збіги.

4. Перевірка може проводитися безкоштовно або за оплату (згідно дозволу проректора з навчальної роботи).

5. Отриманий **звіт подібності** розглядається на засіданні спеціалізованої вченої ради. Усі рішення фіксуються в протоколі.

6. Якщо робота **відповідає вимогам** – допускається до захисту, і перевірка вважається завершеною.

7. Якщо знайдено **неоформлені запозичення або надмірне цитування** – робота повертається на доопрацювання, про що також робиться запис у протоколі.

8. Якщо виявлено **ознаки навмисного плагіату або спроби приховати запозичення**, робота не допускається до захисту, і застосовуються дисциплінарні заходи.

9. Студент має право подати **апеляцію** згідно з порядком присудження наукових ступенів.

7.4. Як перевіряються наукові та навчально-методичні роботи

1. Завідувач кафедри або керівник підрозділу організовує план перевірки: включає монографії, статті, тези, навчальні посібники тощо.

2. Адміністратор здійснює перевірку у строки, погоджені з кафедрою. Тривалість однієї перевірки – до 5 робочих днів.

3. Результати перевірки обговорюються на засіданні кафедри. Якщо все гаразд – подається клопотання про публікацію.

4. Якщо знайдено **неоформлені запозичення або технічні недоліки**, робота повертається автору для доопрацювання.

5. Якщо виявлено **плагіат**, роботу повертають із зауваженням про порушення академічної доброчесності.

6. Якщо після доопрацювання знову виявлено плагіат або спробу його приховати, матеріал не приймається, а питання передається на розгляд **Комісії з питань етики та академічної доброчесності**.

7. Автор має право подати **апеляцію в письмовій формі** протягом 3 робочих днів після отримання результатів.

8. ПОРЯДОК ПОДАННЯ АПЕЛЯЦІЇ ТА ЇЇ РОЗГЛЯД

8.1. Коли можна подати апеляцію

• Якщо вашу роботу **не допустили до захисту або публікації** через результати перевірки на плагіат, ви маєте право подати апеляцію.

8.2. Як подати апеляцію

- Напишіть **заяву на ім'я ректора** (у довільній формі) упродовж **3 робочих днів** після отримання результатів перевірки.
- Заяву можна подати **особисто або на офіційну електронну пошту**.
- Додайте до заяви:
 - **PDF-звіт перевірки**;
 - **докази** правомірності апеляції: підтвердження авторства, пояснення щодо використаних джерел, листи від співавторів тощо;
 - власні пояснення спірних моментів (наприклад, чому система показала високий відсоток подібності).

8.3. Розгляд апеляцій

- За наказом ректора створюється **апеляційна комісія** з 3–7 осіб.
- У разі студентських робіт до комісії входить представник студентського парламенту.
- Комісія **розглядає апеляцію протягом 5 робочих днів** після створення, якщо інше не передбачено.
- Якщо автор не з'явився на засідання, апеляцію розглядають за його відсутності.

- Результати розгляду надсилаються заявнику у письмовій формі.

8.4. Можливі результати

- **Апеляція приймається**, якщо комісія визнає, що рішення було помилковим.
- **Апеляцію можуть відхилити**, якщо:
 - заяву подано з порушенням термінів;
 - немає чітких аргументів чи доказів;
 - апеляція містить лише загальну незгоду без пояснень.

8.5. Документи

- Висновок комісії оформлюється **протоколом**.
- Заявник підписує протокол з приміткою **«З висновками апеляційної комісії погоджуюсь»**.
- Висновки зберігаються:
 - у **деканаті** – якщо це студентська робота;
 - у **науковому відділі** – якщо це робота викладача.

8.6. Повторна апеляція

- Подати апеляцію можна **лише один раз**.
- Повторно – **лише за наявності нових доказів** або обставин, які можуть змінити рішення.

8.7. Якщо питання складне

- Якщо апеляційна комісія не може ухвалити рішення, **справа передається до Комісії з питань етики та академічної доброчесності**.

9. ПОЛІТИКА ЗАПОБІГАННЯ АКАДЕМІЧНОМУ ПЛАГІАТУ В ЄВРОПЕЙСЬКІЙ МЕДИЧНІЙ ШКОЛІ

9.1. Мета політики

Ця політика створена для того, щоб підтримувати високі стандарти академічної доброчесності в ЄМШ. Вона включає систему заходів, які допомагають:

- запобігати випадкам академічного плагіату;
- виявляти порушення;
- реагувати на них швидко й ефективно.

9.2. Як заклад запобігає плагіату

ЄМШ реалізує профілактичні заходи під координацією Департаменту забезпечення якості освіти, зокрема:

- **Навчання студентів академічній доброчесності:**
 - у програми бакалаврату та магістратури включено дисципліни «Основи академічного письма», «Методологія досліджень», «Академічна доброчесність»;
 - для аспірантів – курси «Академічне письмо», «Етичний кодекс молодого вченого» тощо.
- **Обов'язкова перевірка письмових робіт** на академічний плагіат з використанням антиплагіатної системи.
- **Ознайомлення всіх учасників освітнього процесу з нормативними документами** щодо академічної доброчесності.

- **Підписання Декларації академічної доброчесності** студентами та викладачами.
- **Проведення інформативних заходів**, які допомагають формувати культуру етичної поведінки:
 - вебінари, тренінги, круглі столи;
 - спільні ініціативи кафедр і відділів;
 - розгляд прикладів позитивного та негативного досвіду інших університетів.
- **Видання методичних матеріалів** з чіткими прикладами, як правильно посилалися на джерела.
- **Розробка завдань, що сприяють унікальності робіт**, наприклад:
 - індивідуальні аналітичні кейси;
 - робота з актуальними даними;
 - творчі проєкти.

Цей підхід дозволяє створити у студентів та викладачів культуру поваги до авторського права, унікальності та чесного підходу до навчання й наукової діяльності.

Завідувачеві кафедри (Головному редактору)
здобувача освітнього ступеня
«бакалавр»(«магістр»)
(здобувача освітньо-наукового ступеня
«доктор філософії»
або «доктор наук», автора наукової статті))

Заява

Я, _____ (ПІБ), підтверджую,
що:

- Ознайомлений(-а) з правилами роботи системи виявлення збігів/ідентичності/схожості StrikePlagiarism, яка використовується для перевірки академічних текстів на плагіат.
- Ознайомлений(-а) з чинним Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату в Європейській медичній школі.
- Усвідомлюю, що виявлення академічного плагіату може стати підставою для відмови в допуску до захисту роботи та застосування дисциплінарних заходів.

Цим заявляю, що:

- Робота виконана самостійно.
- У роботі немає елементів плагіату, а всі використані джерела коректно оформлені з посиланням.
- Даю згоду на перевірку, обробку та збереження моєї роботи в електронній базі наукових та академічних текстів.
- Електронна версія роботи, подана на перевірку, повністю ідентична друкованій.

Дата: «_» _____ 20__ року

Підпис: _____

Дата

Підпис

**ВИСНОВОК КАФЕДРИ (СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ ВЧЕНОЇ РАДИ,
РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ) ПРО ДОПУСК (ПРИЙНЯТТЯ) РОБОТИ ДО ЗАХИСТУ
(ПУБЛІКАЦІЇ)**

Підтверджуємо ознайомлення з результатом звіту подібності щодо роботи, згенерованого системою виявлення збігів/ідентичності/схожості:

Тема: _____

Автор: _____

Спеціальність: _____

Після перевірки звіту подібності зроблено такий висновок:

- Запозичення, виявлені в роботі, є законними і не є плагіатом. Таким чином, робота незалежна і приймається до захисту.
- Запозичення не є плагіатом, але виявлена кількість цитат перевищує обсяг, виправданий поставленою метою роботи (ст. 444 Цивільного кодексу України). Робота має бути відкоригована і подана на кафедру (у спецраду, до редакційної колегії) за 10 днів до захисту (прийняття до захисту, прийняття до друку).
- Виявлені запозичення роблять роботу незаконною і схильною до плагіату. Робота не допускається до захисту (публікації).
- Робота містить навмисні текстові спотворення як передбачувані спроби укриття запозичень. Робота не допускається до захисту (публікації).

• Інше:
.....
.....
.....

• Підтвердження:
.....
.....
.....

Дата

Підпис

ПОРАДНИК ДЛЯ СТУДЕНТІВ: ЯК УНИКНУТИ АКАДЕМІЧНОГО ПЛАГІАТУ

У навчальній роботі нормально посилатися на ідеї інших авторів — це частина дослідження. Але академічний плагіат — це серйозне порушення, яке ЄМШ сприймає дуже серйозно. Навіть випадковий академічний плагіат має наслідки. Саме тому важливо розуміти, що це таке та як цього уникнути.

Академічний плагіат — це використання чужих ідей, текстів, зображень або результатів без вказівки автора. Це може бути:

Очевидний академічний плагіат:

- Купівля роботи або її замовлення у сторонньої особи;
- Копіювання великої частини тексту без посилання на джерело;
- Переклад тексту іншого автора без вказівки, звідки взято;
- Повторне використання своєї попередньої роботи без зазначення цього.

Менш помітні порушення:

- Перефразування тексту іншого автора без посилання;
- Запозичення ідеї без згадки про автора;
- Використання діаграм, таблиць чи зображень без вказаного джерела;
- Використання сторонньої допомоги без визнання цього у роботі.

Як уникнути академічного плагіату?

1. Розділяйте джерела:

- Позначайте у нотатках, що є **цитатою**, що — **перефразованим**, а що — **вашими власними думками**.
- Можна використовувати позначки: "Ц" — цитата, "П" — перефразоване, "М" — моє.

2. Оформлюйте посилання:

- Дотримуйтеся встановленого формату цитування (наприклад, ДСТУ).
- Усі джерела повинні бути вказані у списку літератури.

3. Перефразуйте правильно:

- Не копіюйте структуру речень з джерела.
- Навіть при перефразуванні обов'язково зазначайте джерело.

4. Цитуйте правильно:

- Короткі цитати — в лапках.
- Довгі цитати (понад 6 рядків) — окремим блоком.
- Завжди додавайте посилання після цитати.

5. Не копіюйте бездумно:

- Не вставляйте текст із джерел без належного оформлення.

Пам'ятайте:

- ✓ Посилайтесь на всі ідеї, дані чи ілюстрації, які не належать вам.
- Не замовляйте і не купуйте роботи.
- Не користуйтеся програмами, що автоматично генерують текст.
- ✓ Виконуйте завдання самостійно або вказуйте, якщо вам допомагали.

Дотримання академічної доброчесності — це не лише вимога ЄМШ, а й ваша повага до праці інших та ваш власний професійний розвиток.

Якщо потрібна допомога — звертайтеся до викладача, керівника або в Департамент забезпечення якості освіти ЄМШ.

ЧЕК-ЛИСТ: ЯК ПЕРЕКОНАТИСЯ, ЩО У ВАШІЙ РОБОТІ НЕМАЄ АКАДЕМІЧНОГО ПЛАГІАТУ

Посилання на джерела

- Я вказав(ла) автора, якщо використав(ла) чужі ідеї, висновки, таблиці, схеми чи зображення.
- Я не ставлю посилання лише тоді, коли це загальновідомий факт або моя власна думка.

Цитати

- Коли я використовую точні слова з іншого джерела — я беру їх у лапки та додаю посилання.
- Я використовую цитати лише тоді, коли це справді потрібно.
- Довгі цитати (більше 6 рядків) оформлені як окремий блок.

Перефразування

- Коли я перефrazовую — використовую свої слова та структуру речень.
- Навіть при перефrazуванні я зазначаю автора і джерело.

Мої ідеї vs чужі

- У нотатках я чітко розділяю свої думки, цитати та перефразований матеріал.
- Я завжди вказую, коли щось не є моєю власною думкою.

Правильне оформлення посилань

- Я знаю, яку систему оформлення джерел я використовую (наприклад, ДСТУ).
- Усі джерела є в тексті та у списку літератури наприкінці роботи.

Що я не робив(ла)

- Я не купував(ла) і не замовляв(ла) роботу.
- Я не використовував(ла) штучний інтелект чи сервіси для автоматичного створення тексту.
- Я не копіював(ла) текст з інтернету без належного оформлення цитати.

Аналіз і самостійність

- Всі аналізи, графіки чи інтерпретації я робив(ла) самостійно, або вказав(ла), хто допоміг.
- Якщо ця частина оцінюється індивідуально — я виконав(ла) її самостійно.

Декларація

- Я включив(ла) у роботу декларацію про дотримання правил академічної доброчесності

КЕРІВНИЦТВО ДЛЯ ВИКЛАДАЧІВ: ЯК ЗАПОБІГТИ АКАДЕМІЧНОМУ ПЛАГІАТУ ЗДОБУВАЧІВ

А. Як навчити здобувачів уникати академічного плагіату

Формування академічної доброчесності починається з навчання здобувачів правильного використання джерел. Ось кілька практичних порад:

1. Поясніть важливість коректного цитування

- Розкажіть, навіщо потрібно посилатись на джерела.
- Наголосіть, що посилання на автора – це прояв поваги та етичної поведінки.

2. Навчайте, як працювати з текстом

- Пояснюйте, як робити конспекти, перефразувати та узагальнювати ідеї.
- Показуйте на прикладах, як правильно перефразувати.

3. Ознайомте з правилами оформлення посилань

- Розгляньте основні системи цитування (APA, MLA, Chicago тощо).
- Навчіть оформлювати список літератури та посилання в тексті.

4. Формулюйте завдання так, щоб знизити ризик академічного плагіату

- Створюйте завдання, що вимагають аналізу, власних висновків або практичного застосування теорії.
- Використовуйте інтегровані формати: інфографіка, відеоаналіз, міждисциплінарні кейси.
- У завданні вкажіть, що плагіат заборонено.

5. Застосовуйте процесний підхід

- Рецензуйте чернетки, обговорюйте з студентами помилки.
- Заохочуйте їх створювати «Кодекс доброчесності» для групи або предмету.
- Аналізуйте разом звіти з перевірки на плагіат.

Порада: Завдання, які передбачають власний аналіз, рефлексію або прив'язку до реального досвіду, мінімізують ризик плагіату.

В. Як виявляти та попереджувати академічний плагіат

Запобігання

- Оновлюйте форми завдань, які ускладнюють академічний плагіат.
- Розповідайте студентам, що таке плагіат, і які наслідки за нього.

- Створюйте умови, коли списати або скопіювати стає важко (наприклад, аналіз персонального кейсу, інтерв'ю, робота з актуальними джерелами).

Виявлення

- Використовуйте антиплагіатні системи (наприклад, StrikePlagiarism).
- Уважно переглядайте роботи – звертайте увагу на стиль, якість аргументації, посилання.

ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ

Автор – фізична особа, яка своєю працею створила академічний твір (його частину) чи навчальну роботу (її частину).

Академічний плагіат – це оприлюднення (частково або повністю) наукового (творчого) результату, отриманого іншою особою (іншими особами), як результату власної академічної діяльності та/або відтворення в академічному творі чи навчальній роботі (частково або повністю) раніше оприлюдненого (опублікованого) твору (навчальної роботи) іншого автора (інших авторів) без посилання на відповідне джерело інформації та/або його (її) автора (авторів) (за наявності інформації про автора/авторів), та/або оприлюднення в академічному творі (навчальній роботі) перекладу іншомовного твору (його частини) без зазначення автора (авторів) перекладеного твору.

Компіляція – створення значного масиву тексту без поглибленого вивчення проблеми способом копіювання тексту з низки джерел без внесення в нього виправлень, з посиланням на авторів та маскуванням способом написання перехідних речень між скопійованими частинами тексту.

Оприлюднення (розкриття публіці) - будь-яка дія, що вперше робить твір чи об'єкт суміжних прав доступним для необмеженого кола осіб.

Опублікування твору – поширення твору, фонограми, відеограми у будь-який спосіб розповсюдження або доведення до загального відома публіки. Опублікуванням твору, фонограми, відеограми вважається також депонування рукопису твору, фонограми, відеограми.

Оригінальність твору - ознака (критерій), що характеризує твір як результат власної інтелектуальної творчої діяльності автора та відображає творчі рішення, прийняті автором під час створення твору.

Парафраза – переказ своїми словами чужих думок, ідей або тексту (заміна слів (знаків), фразеологічних зворотів або пропозицій у разі використання будь-якої авторської праці (збереженої на електронному або паперовому носії, розміщеної в мережі Інтернет)).

Самоплагіат – це оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів без зазначення інформації про джерело попереднього оприлюднення.

Твір – інформація як результат наукової чи навчально-методичної діяльності конкретної особи (чи у співавторстві), представлена на паперових носіях або в електронному вигляді у мережі Інтернет чи оприлюднена на офіційному вебсайті (монографія, посібник, навчальне видання, стаття, препринт, автореферат, рукопис дисертації, дипломна (кваліфікаційна) робота, курсова робота).

Унікальність твору – це виражене у відсотках, співвідношення частини твору, що не має збігів з іншими публікаціями, до загального об'єму твору. Унікальність твору визначається за методологією, затвердженою закладом

Цитата –фрагмент (уривок) з правомірно оприлюдненого твору, записаного виконання, правомірно оприлюдненої фонограми або відеограми, який використовується, з обов'язковим посиланням на його автора та/або виконавця, виробника фонограми, виробника відеограми і джерела цитування, іншою особою з метою зробити зрозумілими власні твердження або для посилання на вираження іншої особи в незмінному (автентичному) вигляді або в перекладі такого фрагмента (уривка).